

V informacijo ponatiskujemo iz pravil sledeče:

XII. Skupščine.

Čl. 36. Skupščine so: sreske, banovinske in glavna skupščina Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Skupščine so lahko redne ali izredne:

Glavne skupščine JUJ tvorijo kot njihovi polnopravni člani:

a) člani glavnega in nadzornega odbora JUJ;

Edino uspešna vzgoja našega naroda proti alkoholizmu

Med najnevarnejšimi rak-ranami našega naroda zavzema pijančevanje eno izmed prvih mest. Pijančevanje, to zastrupljanje po edincev in skupnosti, prehaja pri nas iz roda v rod in preti, da bo naš narodni organizem popolnoma propadel. Nazivajo nas že »narod pijancev« in ni čuda, če so posledice našega alkoholnega zla že kar očitne: naše umobolnice, kaznilnice, pobiljevalnice in šole za defektne otroke so prenapolnjene in preobremenjene.

Če doseže zlo alkoholizma v nekem narodu tak obseg kot ga je pri nas, potem je pomoč nujno potrebna, kajti sicer bo katastrofa popolna. A ta pomoč, ta borba proti alkoholizmu kot socialnemu zlu, mora biti premišljena, temeljita, zlu je treba iti do korenike in šele, ko je pravi vir zla odkrit, je začetki z borbo in z vzgojo proti pijančevanju.

Individualna psihologija in vsakdanje življenje nam kaže, da je pijančevanje v svojem bistvu beg iz stvarnega življenja in omamo in pozabo. Alkohol je najbolj vdan oni, ki se čuti slabega, ki je zgubil vero vase, ki je obupan in nesrečen. Vprav zato je toliko vinskih bratov ne le med delavci, vinarji in kočarji in malimi kmeti, nego tudi med izobraženstvom (od uradnikov in umetnikov do vseučilišnih profesorjev), ki je nesrečno radi razmer, ki utesnjujejo njegov vzpon in razvoj. Spomnimo se le na naša velika Prešerna in Cankarja, žrtvi naših razmer! Če pa zapade ves narod vplivu alkohola, če bolj kot drugi narodi čuti potrebo po omami in po pozabi vseh težav vsakdanjega življenja, ne more to nič drugega pomenjati kot, da so razmere v tem narodu žalostne in nezdrave, da se narod tega zaveda in se čuti malodušnega in nemočnega. Da to, žal, za naš narod v polni meri velja, je med prvimi spregledal veliki I. Cankar. Videl je, da je tu korenika vsega našega zla, vir vse naše nesreče. Resnično: kdor noče o tem nič slišati, kdor si pred tem dejstvom zakriva obraz, ta hote ali ne hote peha naš narod v nadaljnjo propast. Ne le naš alkoholizem, nego i naše otožne pesmi, naše oboževanje sanjske lirike in fantazije, naša preobčutljivost in mehkonost, naše strankarstvo in naš egoizem, naša pre-

b) podpredsedniki, tajniki upravnega banovinskega odbora in predsedniki banovinskega nadzornega odbora;

c) predsedniki sreskih učiteljskih društev;

č) delegati sreskih učiteljskih društev, ki se volijo po sledečem sorazmerju: društva, ki imajo več nego 50 članov, volijo poleg predsednika na vsakih nadaljnjih 50 članov še po 1 delegata. Ako je ostanek 25 ali več od 25, se računa kot polno število 50.

pirljivost, nevoščljivost in hinavščina, vse to in še marsikaj drugega ima izvor v naših razmerah, ki ustvarjajo nesrečnega, malodušnega in za »renienega« slovenskega človeka, kateremu je omama živa potreba. Vsem ponižanim in razžaljenim, vsem siromakom na Klancu in v dolini Šentflorjanski, vsem, ki robotajo kraljem na Betajnovi, je alkoholizem pač to kar je: beg iz resničnosti, iz prežalostnega vsakdanjega življenja. In vprav ta beg od stvarnosti, ki se kaže pri nas na vseh poljih, tudi v vzgoji, je ono, kar nas slabi še bolj in kar iz nas znova in znova ustvarja Cankarjeve Hlapce. Tu je tudi vzrok, zakaj je pri nas tako težko povedati resnico: ljudje se je boje, preslabi so že, da bi jo prenesli.

In vendar nas bo rešila le resnica, le stvarnost, le istinito življenje! Napeljavati našo mladino k temu, mora biti sveta dolžnost vsakega zavednega slovenskega učitelja in vzgojitelja! Najbolj krvava potreba naše vzgoje, tako mladine kot širših narodovih plasti, mora biti stvarnost, realizem, v to moramo zastaviti vse svoje moči. Mi moramo vrniti našega človeka k zemlji, mu pokazati življenje tako kot je in ga napeljati k stvarnemu delu, ki je edini pogoj za boljšo bodočnost. Le tako bo prenehala naša že tradicionalna navada (iz vsega povedanega seve razumljiva), da namreč vedno zavozimo, kadarkoli rešujemo kakšno važna vprašanja, zavozimo radi tega, ker ne pogledamo resničnosti dovolj blizu v obraz. Naša rešitev je edino realizem na vseh toriščih udejstvovanja, zlasti pa v vzgoji, ki mora pripraviti mladino na življenje tako kot je. To se žal danes malokje dogaja. Doraščajoči rod je treba s samodejavnostjo, delom v skupnosti, občestvu in z uvajanjem v praktično življenje (delovna šola!) vzgojiti v stvarne, samozavestne, zdrave in vesele ljudi, ki od stvarnosti ne bodo bežali, ki bodo veselili sebe in družbe in življenja in ki se bodo od alkoholizma z lahkoto odvrčali, videč v njem to kar je: strup in beg iz življenja. Le tako bo naš narod dobiel od šole to, kar po pravici zahteva: ljudi, ki mu bodo, vzrasli iz njenega življenja, ustvarjali lepše dni, dni, katerih stvarnost bo taka, da narod ne bo bežal od nje. K. S.

Splošne vesti

PISMO G. DR. A. VIŠENJAKA.

Jugoslovensko učiteljsko združenje, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani.

Na Vašo zahvalo z dne 13. julija 1936. št. 74/36-37 za mojo obrambo učiteljstva pred napadi v banskem svetu, si Vam dovoljuje sporočiti, da sem storil le svojo dolžnost, ki mi jo je narekal čut pravičnosti in Vas zagotavljam, da bodem vedno rad in povsod branil učiteljstvo pred neosnovanimi napadi od katerekoli strani, v vsakem položaju, v katerem se bodem nahajal, visoko ceneč težke in odgovorne naloge, ki jih vrši z vso poštovanostjo naše učiteljstvo med narodom. Da je prosveta prodrla tako plodno v vse plasti našega naroda in dvignila civilizacijo, je v največji meri zasluha našega učiteljstva, ki ga je dal narod sam sebi.

Sem trdno uverjen, da učiteljstvo ne bo deklonilo pred nobenimi neupravičenimi napadi, naj pridejo od katerekoli strani in da bode vedno služilo z vso vnemo narodu in državi. V tem prepričanju zaključujem to pismo in beležim z najodličnejšim spoštovanjem

vdani

Dr. A. Višenjak.

SKUPNI ANKETNI SESTANEK MLAJŠIH UČITELJEV IN BREZPOSELNIH ABITU-RIENTOV V MARIBORU.

V času Mariborskega tedna (polovična voznina!) se bomo zopet zbrali in sicer v nedeljo 2. avgusta ob pol 10. uri predpoldan v Krčevinski osnovni šoli v Tomšičevem drevo-redu. Nujno je, da se po dolgih letih raztresenosti po zakonitih vaseh zopet vsi zberemo, da se tovariško pomenimo o svojih težavah ter najdemo pota za večjo medsebojno povezanost. Na predpoldanskem sporedu sta dva kratka, aktualna referata, glavni del pa je posvečen diskusiji. Gre za končno izdelavo programa, s katerim hočemo vzbuditi med najmlajšimi interes za stanovsko-strokovno delo, dvigniti in utrditi hočemo močno, vse ostalo prevladujočo stanovsko in tovariško zavest ter vse naše energije usmeriti na smoteno, zavestno-aktivno sodelovanje v stanovskih sreskih društvih. Sestanek je neoficielen ter se vrši pod okriljem sreskega učiteljskega društva Maribor — mesto. Popoldan je skupni ogled vseh razstav. Zvečer je na veselilnem prostoru družabni sestanek, ki bo posvečen tovariški zabavi in lepim spominom iz preteklosti.

VSEM NARODNIM ŠOLAM V SREZU.

Sreski kmetijski odbor v Gornjem gradu je ugotovil, da se je del učiteljstva tukajšnjih narodnih šol z res poštovanostjo vnemo lotilo sodelovanja na polju kmetijskega pospeševanja. Radi tega je sreski kmetijski odbor na ožji seji dne 18. junija sklenil, podeliti vsako leto po eno častno nagrado v iznosu 500 Din enemu učitelju ali učiteljici, ki se je na tem polju najbolj odlikoval, s to omejitvijo, da tisti, ki prejme nagrado, dve leti za tem ne more ponovno konkurirati.

Vabim vsa šolska vodstva, da o prednjem obvestilo vse prideljene učne moči s priporočilom, da se natečaja udeležijo. Toza-

devne vloge naj pošljejo učitelji in učiteljice po upravitelju šole neposredno tuk. sreskemu kmetijskemu odboru, in sicer najkasneje do 1. septembra 1936. Vlogi naj priložijo kratek življenjepis s posebnim ozirom na stike s kmetijsko stroko, kmetško grudo in kmet-skim ljudstvom. Malo natančneje je opisati kmetijsko pospeševalno delo poslednjih treh let. Dalje naj priložijo točen opis vsega kar je vlagatelj za povzdigo kmetijstva storil v šolskem letu 1935/36.

Vloge morajo biti kolkovane s kolkom 5 Din, priloge pa za 2 Din.

Tajnik:
Ing. Wenko, s. r.

Predsednik:
Goričar, s. r.

Listi

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUJ

— I »Delavska politika« od 1. VII. se norčuje iz učiteljev, članov JUJ, ker so se udeležili skupne manifestacije Slomškajev v Mariboru. Pravi, da so bili skoro vsi govori propagandnega značaja za »Slomškovo zvezdo«. Člani JUJ, da so bili vedno v večji zadregi, ker so čutili, da so prišli na manifestacijo neke organizacije, na katero kot nečlani ne spadajo.

— I Papeževa enciklika o filmu. Papež je poslal škofom v Zedinjenih državah okrožnico, kjer piše o izredno močnem vplivu filma v dobrem in slabem smislu zlasti za mladino. Treba je preskrbeti, da ne postane kino orodje demoralizacije. Zato bo treba v vsaki državi sestaviti odbor za nadzorstvo nad filmi, ki bo sporočal vernikom, kakšne filme lahko obiskujejo in katere morajo brezpogojno obsoditi. (»Jutro« 4. VII.)

— I Na Stritarjevi proslavi v Velikih Laščah sta gostila tudi zastopnik JUJ tov. Kmet in zastopnik Mladinske matice, tov. Andrej Skulji, ki je položil na spomenik krasen venec. (»Poned. Slovenec« od 6. VII.)

— I Na pritožbo, da se učenci s telovadbo odvajajo od vršenja nedeljskih verskih dolžnosti, je odgovorilo ministrstvo: Pravila o vršitvi verskih dolžnosti za srednje šole niso brezpogojni ukaz, to je, ne značijo, da bi učenci ne mogli biti zaposleni v šoli tudi ob nedeljah in praznikih. Najbolje bi bilo, da se veroučitelji dogovore s pristojnim šol. oblastvom in uredijo obisk sv. maše tako, da se vrši pred ali po svečanostih, pri katerih morajo biti učenci navzoči. (»Domoljub«, 2. VII.)

— I Ugotovitev učiteljev iz drinske banovine. Samo v enem letu so znašali izdatki države za premetitve učiteljev 3.580.000 Din. Za to vsoto bi se dalo zgraditi 20 novih osnovnih šol. (»Jutro« 7. VII.)

— I Na kongresu jugosl. prof. društva so ugotovili: 1. da je naša prosvetna politika nujno potrebna temeljite reforme in ureditve pri korenini; 2. da je treba iz šole odstraniti vsak političen in nepedagoški zunanji vpliv, zagotoviti profesorjem stalnost in jih zavarovati proti vsakemu političnemu šikaniranju; 3. da je treba čimprej urediti porazdelitev učencev in zavodov ter oskrbeti zidavo novih stavb; 4. da je gmotno stanje profesorjev nevzdržno in nujno potrebno takojšnje ureditve.

— I Nova vrsta meščanskih šol. Po naj-novejši ministrski odredbi naj bi se meščanske šole delile v 4 vrste: v kmetijske, trgovske, obrtno-industrijske in v gospodinske. Posamezne šole so morale staviti svoje predloge, kakšna vrsta meščanskih šol naj bi najbolj ustrezala potrebam. Ljubljanske šole so skoraj soglasno predlagale obrtno-industrijske vrste meščanske šole. (»Slovenec« 14. VII.)

Lep, dobro ohranjen

KLAVIR

(Stutzflügel) zelo ugodno naprodaj. V obračun se vzame tudi knjižica Mestne hraniln. Maribor Naslov pri upravi.

KNJIGARNA »UČITELJSKE TISKARNE«

registrirane zadruga z omejeno odgovornostjo

Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

PODRUŽNICA MARIBOR, palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amoniak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domači izdelek te vrste v državi!

Naša gospodarska organizacija

OBČNI ZBOR UČITELJSKEGA DOMA
r. z. z. o. z. v MARIBORU

se bo vršil v četrtek, dne 6. avgusta 1936. ob 10. uri v penzionatu Učiteljskega doma v Mariboru, Kosarjeva ulica, s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem običnem zboru.
2. Poročilo načelstva o poslovanju zadruga v poslovnem letu 1935/36.
3. Poročilo kuratorija penzionata o poslovanju v posl. letu 1935/36.
4. Poročilo nadzorstva o rač. zaključku za poslovno leto 1935/36.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Računski zaključek je na ogled 14 dni pred običnim zborom v penzionatu Učit. doma v Mariboru.

V Mariboru, dne 9. julija 1936.

Rajšp Josip, s. r.
t. č. načelnik.

Blazič Štefan, s. r.
t. č. tajnik.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplovere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

20% POPUSTA

od dosedanjih dnevnih cen pri vsem poletnem blagu za
damske in moške obleke

od 15. julija do 15. avgusta

nudi vsem radi odprodaje zaloge poletnega blaga

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA
MILOŠ PŠENIČNIK — CELJE

Priložnostni nakup!

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šolskih zvezkov. Knjigar-na sprejema naročila za knjige iz inozemstva, za vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna!